

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного
факультету
Анатолій ДІБРОВА
«28» серпня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри менеджменту
ім. проф. Й.С. Завадського
Протокол № 2 від «28» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри
Балановська Тетяна БАЛАНОВСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Корпоративні фінанси»
Олійник Лариса ОЛІЙНИК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітня програма «Корпоративні фінанси»

Факультет Економічний

Розробники: Балановська Тетяна Іванівна, завідувач кафедри менеджменту
ім. проф. Й. С. Завадського, кандидат економічних наук, професор
Вакуленко Віталій Леонідович, доцент кафедри менеджменту
ім. проф. Й. С. Завадського, кандидат економічних наук

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Менеджмент»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти		
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	
Освітня програма	«Корпоративні фінанси»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	3	-
Семестр	6	-
Лекційні заняття	15 год.	- год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	- год.
Лабораторні заняття	- год.	- год.
Самостійна робота	75 год.	- год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	- год.

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Завдання навчальної дисципліни - теоретична і практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань сутності основних понять і категорій менеджменту; принципів та функцій менеджменту; системи методів менеджменту; змісту процесів та технології управління; основ планування, організації, мотивації та контролю діяльності; прийняття управлінських рішень; інформаційного забезпечення процесу управління; керівництва та лідерства, ефективності управління.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Менеджмент» для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Система менеджменту організації													
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	1	14	1	2			11	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Розвиток науки управління	1/2	14	1	2			11	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	3/3-4	16	2	4			10	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Інформація і комунікації в менеджменті	5/5-6	16	2	4			10	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1		60	6	12			42	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Процес управління в організації													
Тема 5. Планування в організації	7/7-8	11	2	4			5	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Організація як функція управління	9/9-10	11	2	4			5	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Мотивація в менеджменті	11	9	1	2			6	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Контроль як функція менеджменту	11/12	9	1	2			6	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Управління групами, керівництво та лідерство	13/13-14	10	2	3			5	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Ефективність менеджменту	15/14-15	10	1	3			6	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2		60	9	18			33	-	-	-	-	-	-
Усього годин		120	15	30			75						
Курсова робота		-	-	-	-		-						
Усього годин		120	15	30			75						

3. Теми практичних, семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття і сутність менеджменту	2
2	Розвиток науки управління.	2
3	Основи теорії прийняття управлінських рішень.	4
4	Інформація і комунікації в менеджменті	4
5	Планування в організації	4
6	Організація як функція управління	4
7	Мотивація в менеджменті	2
8	Контроль як функція менеджменту	2
9	Управління групами, керівництво та лідерство	3
10	Ефективність менеджменту	3
Разом		30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття і сутність менеджменту	11
2	Розвиток науки управління.	11
3	Основи теорії прийняття управлінських рішень.	10
4	Інформація і комунікації в менеджменті	10
5	Планування в організації	5
6	Організація як функція управління	5
7	Мотивація в менеджменті	6
8	Контроль як функція менеджменту	6
9	Управління групами, керівництво та лідерство	5
10	Ефективність менеджменту	6
Разом		75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}.$$

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Менеджмент» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=903>).
2. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Драмарецька К.П., Сотник В.В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Менеджмент» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми «Корпоративні фінанси». Київ, 2024. 175 с.
3. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Троян А.В. Менеджмент: навчальний посібник. Київ: ЦП «Компринт», 2017. 465 с.
4. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Кубіцький С.О., Михайліченко М.В., Троян А.В. Управління організацією: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 464 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Балановська Т. І., Гоголя О. П., Троян А. В. Менеджмент: навчальний посібник. Київ: ЦП «Компринт», 2017. 465 с.
2. Балановська Т. І., Гоголя О. П., Кубіцький С. О., Михайліченко М. В., Троян А. В. Управління організацією: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 464 с.
3. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Драмарецька К.П., Сотник В.В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Менеджмент» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми «Корпоративні фінанси». Київ, 2024. 175 с.
4. Білорус Т. В. Практикум з менеджменту: навчальний посібник. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. 185 с.
5. Економіка і підприємництво, менеджмент: навчальний посібник / С. М. Рогач, Т. А. Гуцул, В. А. Ткачук, О. Д. Балан, Т. І. Балановська, О. П. Гоголя. Київ, 2015. 714 с.
6. Лазоренко Т. В., Пермінова С. О. Основи менеджменту: конспект лекцій. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 166 с.
7. Менеджмент: навчальний посібник / С. І. Михайлов, Т. І. Балановська, О. С. Степасюк, О. П. Гоголя та ін. / За ред. С. І. Михайлова. Київ: НУБіП України, 2013. 536 с.
8. Менеджмент: підручник / С. Ю. Бірюченко, К. О. Бужимська, І. В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т. П. Остапчук. Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
9. Основи менеджменту. Теорія і практика: навчальний посібник / Г. Є. Мошек, І. П. Миколайчук, Ю. І. Палеха, та ін.; за заг. ред. проф. Мошека Г. Є. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 528 с.
10. Основи менеджменту: навчальний посібник / За ред. А. Мазаракі. Харків: Видавництво «Фоліо», 2014. 848 с.
11. Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.
12. Шинкарук Л. В., Мостенська Т. Л., Власенко Т. О. Менеджмент: навчальний посібник. Київ, 2017. 216 с.
13. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: навчальний посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 258 с.
14. Balanovska, T., Gogulya, O., Zorgach, A., Havrysh, O., Dramaretska, K. (2022). Development peculiarities of agrarian entrepreneurship in Ukraine. Entrepreneurship and Sustainability Issues, 10(2), 60-80. [http://doi.org/10.9770/jesi.2022.10.2\(4\)](http://doi.org/10.9770/jesi.2022.10.2(4))

15. Balanovska T., Mykhailichenko M., Holik V., Dramaretska K., Troian A. (2021). Development management of agricultural enterprises. Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice, 3 (38), 134–143. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i38.237434>
16. Balanovska T., Gogulya O., Dramaretska K., Voskolupov V., Holik V. (2021). Using marketing management to ensure competitiveness of agricultural enterprises. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal, 7 (3), 142-161. <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.03.09>
17. Voskolupov V., Balanovska T., Havrysh O., Gogulya O., Drahnieva N. (2021). Marketing management as a tool for preventing crisis of agricultural enterprises. Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice, 5 (40), 410–417. <http://dx.doi.org/10.18371/fcaptp.v5i40.245192>